

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัญหาทางกฎหมายอันเกิดจากการละเมิดสิทธิในความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กจากการใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
ชื่อผู้เขียน	รุ่งอรุณ รุ่งทองคำกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์พินิจ ทิพย์มณี
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

นับแต่ประเทศไทยวางกรอบแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศในปี พ.ศ. 2540 กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่มีการพิจารณาโดยตลอด แต่จนถึงปัจจุบันก็ยังไม่มีการตราเป็นกฎหมายในขณะที่รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนให้เด็กใช้งานสื่อสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอย่างแพร่หลาย นอกจากนี้ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาก็ไม่ได้คำนึงถึงมาตรการที่เหมาะสมเพื่อให้ความคุ้มครองต่อข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กเป็นการเฉพาะซึ่งต้องมีรูปแบบกลไกที่พิเศษกว่ากรณีทั่วไป โดยร่างกฎหมายเพียงแต่กำหนดเงื่อนไขความยินยอมของเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลในการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล โดยไม่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนในกรณีที่เจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลเป็นเด็ก นอกจากนี้กลไกการคุ้มครองเด็กตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ก็ไม่ได้กำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลไว้แต่อย่างใดและเมื่อพิจารณาถึงรายละเอียดของกลไกตามกฎหมายทั้งสองฉบับจึงก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนและเป็นอุปสรรคต่อผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมาย

จากการศึกษาพบว่ากลไกการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กจากการใช้งานบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตต้องคำนึงถึงอายุที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงวุฒิภาวะของเด็ก ในกรณีที่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองก็มีเงื่อนไขพิเศษที่ต้องตรวจสอบได้ว่าความยินยอมนั้นมาจากผู้ปกครองที่แท้จริง อีกทั้งต้องเปิดช่องให้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้ปกครองของเด็กในเบื้องต้นได้เพื่อประโยชน์ในการขอความยินยอม รวมทั้งต้องสร้างวิธีการให้ความยินยอมที่เหมาะสมต่อสภาพของเทคโนโลยีด้วย ซึ่งมีแนวทางที่เป็นไปได้ในการพัฒนากฎหมายเรื่องนี้ 3 แนวทาง แนวทางแรกคือการตรากฎหมายฉบับใหม่ แนวทางที่สองคือการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีบทบัญญัติเรื่องนี้เป็นหมวดหนึ่งในกฎหมาย หรือแนวทางที่สามคือการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีเนื้อหาที่แสดง

ให้เห็นเจตนารมณ์ในการกำหนดรูปแบบพิเศษเพื่อคุ้มครองเด็กแล้วใช้กลไกการออกประกาศของคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้

ผู้วิจัยเสนอให้ปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติที่แสดงให้เห็นเจตนารมณ์ว่าต้องการสร้างกลไกการคุ้มครองที่พิเศษสำหรับเด็กและให้คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสามารถกำหนดแนวทางปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับเด็กจากการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ โดยเกณฑ์อายุของเด็กที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ปกครองนั้นควรกำหนดไว้ที่อายุต่ำกว่า 15 ปี ซึ่งสอดคล้องกับวิวัฒนาการตามทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาและเป็นเกณฑ์ที่ได้รับการยอมรับในกฎหมายไทยหลายฉบับ และหากเป็นกรณีที่ต้องขอความยินยอมจากผู้ปกครองแล้ว จะต้องเป็นความยินยอมที่ตรวจสอบได้อีกทั้งเปิดช่องให้สามารถเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของเด็กในเบื้องต้น ขณะเดียวกันจะต้องสร้างกลไกหรือวิธีการสำหรับการให้ความยินยอมที่เหมาะสมกับสภาพการใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งต้องห้ามมาตรการที่เหมาะสมในกรณีที่เด็กโกหกอายุของตัวเองเพื่อสร้างทางออกสำหรับผู้ประกอบการ โดยไม่ทำลายหลักการคุ้มครองสิทธิของเด็กซึ่งเป็นเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมาย

Thesis Title	Legal Problems on Breach of Children's Privacy and Personal Data on the Internet
Author	Rungarun Rungthongkhamkul
Thesis Advisor	Associate Professor Pinit Thipmanee
Department	Law
Academic Year	2014

ABSTRACT

In 1997, Thailand laid down the Information and Communication Technology Laws (ICT Laws) Framework which also included the personal data protection law. Until now, the data protection law has, however, not yet been enacted. In the meantime, the Thai government supports the campaign of supporting children to widely use information and communication technology. The data protection bill, which is currently under consideration of the Parliament, lacks special measures specifically protecting personal data of children. There is only provision requiring consent from the data's owner before collection, use or disclosure of such data. There is no specific provision in a case that the actual owner of such data is a child. Furthermore, the measure of child protection under the Child Protection Act, B.E. 2546 is not sufficient for protecting child's data. Mechanism under both laws results in ambiguous obligation for the operator who must involve in the children's data and consequently creates severe obstacle to comply with the law.

The study shows that the measure for protecting children's data on the internet has to consider maturity of children for setting the appropriate age of special protection. In case where parental consent is required, such consent must be verifiable. There should also be exception of collecting basic information of parent from the children for the benefit of requesting parental consent. Furthermore, the appropriate technology should be taken into account for designing method of giving parental consent. Based on the said suggestions, there are three possible options to improve the law for expanding suitable protection for children's data. The first one is by enactment of new law providing protection for children's data on the internet specifically. The second option is to improve the data protection bill which is under consideration of the

Parliament, to add a new specific part. And the third option is to add some wording to the data protection bill to show intention of creating protection particularly for children's data on the internet and then let the data protection committee issue the guideline on the issue.

The author suggests that due to the necessity of data protection law, the third option, to add some wording to show intention of creating particular protection and let the committee issue the guideline for children's data on the internet, is the best option. The author also proposes that the appropriate age of children that should require parental consent is 15 years old. This age is in line with the theory of cognitive development and it is also accepted in a number of Thai laws. In a case that the parental consent is required, such consent should be verifiable. Furthermore, the law should provide exception of getting basic information of parent for the benefit of requesting consent. The method of giving consent should also be in accordance with the internet technology. In addition, due to the possibility of anonymous of internet user, it is feasible that the children are able to lie their age. It is, therefore, necessary to find out appropriate solution for the business operator. Nevertheless, the actual intention of the law to protect children's rights must always be kept in mind.